



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Επείγον

Καβάλα, 24/07/2025

Αριθ. Πρωτ: 540

Προς: Δ.Σ. ΓΕΩΤ.Ε.Ε.

BENIZEΛΟΥ 55, 65403 ΚΑΒΑΛΑ
ΤΗΛ.: 2510 222942, FAX: 2510 231505
E-mail: geoteeam@otenet.gr
Web site: www.geotee-anmak.gr

Πληροφορίες: Αμπελίδης Θεόδωρος

Κοιν.: Παραρτήματα ΓΕΩΤ.Ε.Ε.
Μέλη του Παραρτήματος μας

Θέμα: «Απόψεις του Παραρτήματος μας επί του σχεδίου της ΚΥΑ για την Εναλλακτική διαχείριση των κενών συσκευασιών φυτοπροστατευτικών προϊόντων και ποσοτικοί στόχοι ανακύκλωσης»

Σχέτ: Υπ. αριθ. Πρωτ. 2880/17-4-2024 έγγραφο του ΓΕΩΤΕΕ προς ΥΠΑΑΤ και ΥΠΕΝ

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Το σχέδιο κειμένου της ΚΥΑ που έχει τεθεί σε διαβούλευση έρχεται να καλύψει ένα μεγάλο και πολυετές κενό στην εθνική μας νομοθεσία, ένα κενό που αφορά την κατάλληλη αποκομιδή και ανακύκλωση των κενών συσκευασιών φυτοπροστατευτικών προϊόντων (ΦΠΠ). Δυστυχώς το σχετικό νομικό κενό, επί πολλά έτη, επέφερε την ανεξέλεγκτη απόρριψη στους αγρούς, στις στραγγιστικές ή/και αρδευτικές τάφρους, ακόμη και την καύση των κενών συσκευασιών Φ.Π. και δυστυχώς πρόκειται για μια παγιωμένη κατάσταση που συνεχίζεται ακόμη και σήμερα, παρά τα θετικά παραδείγματα και τις προσπάθειες που έχουν γίνει σε τοπικό επίπεδο σε κάποιες περιοχές.

Στο κείμενο που τέθηκε σε διαβούλευση πιστεύουμε ότι σωστά δεν αναφέρεται πουθενά η υποχρεωτικότητα σύναψης σύμβασης όλων των καταστημάτων πώλησης Γεωργικών Φαρμάκων με κάποιον φορέα Συλλογικού Συστήματος Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΣΕΔ) κενών πλαστικών συσκευασιών φυτοπροστατευτικών προϊόντων. Διότι σε πολλές περιπτώσεις, τα καταστήματα εμπορίας ΦΠΠ δεν έχουν πάντα τους αναγκαίους χώρους για τη συλλογή, ζύγιση, αποθήκευση με ασφάλεια και περαιτέρω προώθηση των κενών συσκευασιών προς τους ΣΣΕΔ. Υπάρχουν καταστήματα μικρού μεγέθους με μικρές αποθήκες (ελάχιστη απαίτηση εμβαδού καταστήματος κατά τον Ν. 4036/2012 είναι τα 40 τ.μ.) κι επομένως δεν υφίσταται η δυνατότητα σε αυτά να λειτουργήσουν ως σημεία

συλλογής. Συνεπώς, διαφαίνεται εμφανώς η αδυναμία συμμετοχής μίας μεγάλης μερίδας εξ αυτών των καταστημάτων στη διαδικασία απόσυρσης των κενών συσκευασιών ΦΠΠ. Επίσης άλλα καταστήματα δεν μπορούν να συμμετέχουν λόγω έλλειψης προσωπικού, λόγω θεμάτων ασφαλείας μέσα σε κατοικημένες περιοχές, λόγω θεμάτων ασφαλείας και επιβάρυνσης της υγείας των υπεύθυνων επιστημόνων και λόγω οικονομικής αδυναμίας τους να επωμιστούν το δυσανάλογα υψηλό κόστος της διαδικασίας και του εξοπλισμού για αυτούς, όταν μάλιστα δεν εφαρμόζεται η αρχή της Ε.Ε. «ο ρυπαίνων πληρώνει». Με λίγα λόγια δεν μπορούν να μετατραπούν οι υπεύθυνοι επιστήμονες των καταστημάτων Γ.Φ., που είναι οι μόνοι που σήμερα επωμίζονται ουσιαστικά τις γεωργικές εφαρμογές στη χώρα μας και την επιτυχία όλων των καλλιεργειών, σε συλλέκτες αποβλήτων με πτυχίο.

Να σημειώσουμε εδώ ότι στο υπό διαβούλευση κείμενο της ΚΥΑ δεν γίνεται καμία αναφορά σχετικά τους κανόνες ασφάλειας και διαχείρισης των κενών συσκευασιών φυτοπροστατευτικών προϊόντων (σακούλες ή άλλα υλικά συσκευασίας, κάδοι, τις προδιαγραφές ασφαλείας των χώρων προσωρινής παραμονής των υλικών, τα μέσα ατομικής προστασίας των εμπλεκόμενων κ.α.), για τον περιορισμό της οσμής, για την προστασία του εδάφους και των υδάτων από διαρροές, για την προστασία της ζώων και πτηνών, για την προστασία των περιόικων, για την ασφαλή μεταφορά των κενών δοχείων από και προς τα σημεία συλλογής, για την ατομική προστασία των εμπλεκόμενων μερών και τέλος την γενικότερη προστασία του περιβάλλοντος.

Το δίκτυο των σημείων συλλογής μπορεί να ενισχυθεί περαιτέρω με τη συμμετοχή των Δήμων, οι οποίοι σήμερα εμπλέκονται στο υποτυπώδες σύστημα συγκέντρωσης και αποκομιδής των κενών πλαστικών συσκευασιών ΦΠΠ. Οι περισσότεροι δε από τους Δήμους ήδη έχουν δημιουργήσει ή σκοπεύουν να δημιουργήσουν τα λεγόμενα **Πράσινα Σημεία** για τη συγκέντρωση κλαδεμάτων κι άλλων αποβλήτων γεωργικής προέλευσης, τα οποία θα έχουν τις κατάλληλες προδιαγραφές ασφαλείας. Σε αυτά τα Πράσινα Σημεία μπορούν κάλλιστα να ενταχθούν και τα κενά πλαστικά ΦΠΠ σε συνεργασία με τους ΣΣΕΔ, έτσι ώστε να συμμετέχουν και οι Δήμοι της κάθε περιοχής υπό την επίβλεψη του υπεύθυνου επιστήμονα του Δήμου και να παραλαμβάνονται από εκεί από την εταιρεία ανακύκλωσης.

Άλλες επιχειρήσεις που μπορούν να ενταχθούν σε αυτό το εναλλακτικό σύστημα διαχείρισης κενών πλαστικών φυτοπροστατευτικών, εφόσον το επιθυμούν και μόνο προαιρετικά, είναι και οι φυτωριακές επιχειρήσεις, που πέραν των χώρων διαθέτουν και τον

κατάλληλο υπεύθυνο επιστήμονα. Όπως επίσης και οι επιχειρήσεις ανακύκλωσης υλικών, εφόσον διαθέτουν τον κατάλληλο υπεύθυνο επιστήμονα.

Γενικότερα το πρόβλημα της συμμετοχής του υπεύθυνου επιστήμονα που θα επιβλέπει και θα καταμετράει το βάρος των πλαστικών, θα μπορούσε να επιλυθεί από την πλευρά του ΣΣΕΔ, που θα μπορούσε προσλάβει το προσωπικό αυτό με κατάλληλο χρονοπρογραμματισμό κι ενημέρωση του κοινού επί της διαδικασίας συλλογής. Έτσι, με τη συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων και την κατάλληλη ενημέρωση, θα μπορούσε να μειωθεί ο χρόνος συλλογής, το κόστος συλλογής σε προκαθορισμένα πράσινα σημεία των δήμων που θα τηρούν όλες τις προδιαγραφές ασφαλείας.

Κομβικό όμως σημείο για την επιτυχία του συστήματος εναλλακτικής διαχείρισης θα είναι **η εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση των χρηστών ΦΠΠ**, (ρόλος σημαντικός για τους Γεωτεχνικούς και το ΓΕΩΤ.Ε.Ε.), καθότι για να δραστηριοποιηθεί ο υπόχρεος και να συμπεριφερθεί προς την κατεύθυνση της αποκομιδής - απόσυρσης κι επιστροφής των κενών συσκευασιών ΦΠΠ που παράγει, είναι αναγκαία πέραν της εκπαίδευσης του και η **ύπαρξη ανταποδοτικού οφέλους** οποιασδήποτε μορφής. Άλλωστε, δεν θα πρέπει να απομακρυνθούμε κι από την αρχή «**Ο ρυπαίνων πληρώνει**», αρχή θεσμοθετημένη και από την Ε.Ε., που ενσωματώνεται και στις πολιτικές της Ε.Ε.. Για αυτό πιστεύουμε ότι σωστά στην εν λόγω ΚΥΑ έχει θεσμοθετηθεί η υποχρεωτικότητα της επιστροφής των κενών πλαστικών συσκευασιών φυτοπροστατευτικών προϊόντων για τους χρήστες αγρότες (φυσικό ή νομικό πρόσωπο). Όμως χωρίς την ύπαρξη της ανταποδοτικότητας και της εκπαίδευσης, η υπάρχουσα πολύχρονη ζύμωση με μία συγκεκριμένη νοοτροπία απόρριψης στο περιβάλλον κενών ΦΠΠ υπερισχύει οποιασδήποτε υποχρεωτικότητας που εξ άλλου είναι πολύ δύσκολο να επιβληθεί και να ελεγχθεί.

Για αυτό κι αυτή η υποχρεωτικότητα θα πρέπει να συνδυαστεί με μια ανταποδοτικότητα με κίνητρα για τη συμμετοχή τους, χωρίς περίπλοκες γραφειοκρατικές και λογιστικές διαδικασίες. Όταν λοιπόν αναπτυχθεί πλήρως το σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης των κενών συσκευασιών ΦΠΠ της εν λόγω ΚΥΑ, και αρχίσουν οι ζυγιζόμενες παραλαβές κενών δοχείων ΦΠΠ, μέσω της υπάρχουσας εφαρμογής της καταγραφής της διάθεσης των φυτοπροστατευτικών προϊόντων κι αφού θα γίνει σε αυτή η γνωστοποίηση και καταγραφή του πρότυπου βάρους των πλαστικών συσκευασιών στο σύστημα (άρθρο 4 της ΚΥΑ), θα μπορεί το ΥΠΑΑΤ να ελέγχει την ατομική συμμετοχή στο εναλλακτικό σύστημα της ΚΥΑ, του κάθε φυσικού ή νομικού προσώπου (ΑΦΜ) που ασκεί το αγροτικό επάγγελμα και θα

μπορεί να ελεγχθεί σε ατομικό επίπεδο η υλοποίηση των ποσοτικών στόχων ανακύκλωσης του άρθρου 5 της ΚΥΑ. Έτσι για να επιτευχθεί η μαζικότητα της συμμετοχής, η υποχρεωτικότητα της συμμετοχής των αγροτών και η ικανοποίηση των ποσοτικών στόχων του άρθρου 5 της εν λόγω ΚΥΑ θα πρέπει να δοθούν κίνητρα για τη συμμετοχή τους στο σύστημα και ποινές για όσους επιδεικνύουν χαρακτηριστική αδιαφορία. Τέτοια μέτρα μπορεί να είναι (επιλεκτικά ή και όλα μαζί):

- Αποκλεισμός τους από τα οικολογικά σχήματα σε περιπτώσεις μηδενικής συμμετοχής.
- Συμμετοχή ή μη σε αγροτοπεριβαλλοντικά ή φιλοπεριβαλλοντικά προγράμματα π.χ. Κομφούζιο (κι επιπλέον μοριοδότηση αν χρειάζεται).
- Επιπλέον μοριοδότηση σε άλλα προγράμματα (σχέδια βελτίωσης, νέοι αγρότες κ.α.)
- Πρόστιμα για ελάχιστη ή μηδενική συμμετοχή στην ανακύκλωση επί της Ενιαίας Ενίσχυσης, όπως σε αντίστοιχο επίπεδο συμβαίνει σήμερα για την καύση των υπολειμμάτων των καλλιεργειών.

Σε κάθε περίπτωση οι απόψεις μας ταυτίζονται και με την ανωτέρω σχετική επιστολή του ΓΕΩΤ.Ε.Ε. προς το ΥΠΑΑΤ και παραμένουμε στη διάθεση σας για οποιαδήποτε διευκρίνιση ή πληροφορία.

Ο Πρόεδρος της Δ.Ε.
του ΓΕΩΤΕ.Ε.
Ανατολικής Μακεδονίας

Ζαφείρης Μυστακίδης